

Kulturutskottets yttrande 2018/19:KrU4y

Vårändringsbudget för 2019

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att bereda samtliga utskott tillfälle att yttra sig över proposition 2018/19:99 Vårändringsbudget för 2019 med eventuella motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Kulturutskottet begränsar sitt yttrande till punkt 36 i regeringens förslag till riksdagsbeslut för utgiftsområde 17 i propositionen samt till motionerna 2018/19:3097 (M, KD) yrkande 1, 2018/19:3085 (SD) yrkande 8 och 2018/19:3094 (V) yrkande 1.

Kulturutskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka propositionen i de berörda delarna och avstyrka motionerna i motsvarande delar.

I yttrandet finns tre avvikande meningar (M, SD, V, KD)

Utskottets överväganden

Propositionen

I proposition 2018/19:99 Vårändringsbudget för 2019 föreslår regeringen i beslutspunkt 36 att riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar nya och ändrade anslag enligt propositionens tabell 1.1.

För utgiftsområde 17 föreslår regeringen följande förändringar i förhållande till riksdagens beslut i december 2018:

- Anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete ska ökas med 50 miljoner kronor. Riksdagen beslutade att anvisa 100 miljoner kronor mindre till anslaget 2019 i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen för 2019 för kulturskoleverksamhet (bet. 2018/19:KrU1, rskr. 2018/19:97). Regeringen anser att det statliga bidraget till kommuner som bedriver kulturskolverksamhet har bidragit till att bredda utbudet inom kulturskolorna och att nå nya grupper.
- Anslaget 1:3 Skapande skola ska minskas med 10 miljoner kronor.
- Anslaget 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet ska minskas med 6 miljoner kronor.
- Anslaget 2:1 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner ska minskas med 2 990 000 kronor.
- Anslaget 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter ska minskas med 5 miljoner kronor. Riksdagen anvisade 5 miljoner kronor mer till anslaget i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen för 2019 för bibliotekens arbete med att nå ungdomar från socioekonomiskt svaga miljöer (bet. 2018/19:KrU1, rskr. 2018/19:97). Regeringen bedömer dock att satsningen Stärkta bibliotek tillgodoser det aktuella behovet.
- Anslaget 8:1 Centrala museer: Myndigheter ska sammantaget ökas med 47 miljoner kronor. Riksdagen beslutade att anvisa 60 miljoner kronor mindre till anslaget i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen för 2019 med motiveringen att fri entré skulle avvecklas (bet. 2018/19:KrU1, rskr. 2018/19:97). Regeringen bedömer att lika tillgång till det gemensamma kulturarvet ska främjas och att fri entré vid vissa statliga museer är en del i detta arbete. Regeringen anser därför att anslaget ska ökas med 60 miljoner kronor och vidare att anslaget ska minskas med 13 miljoner kronor.
- Anslaget 11:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen ska minskas med 500 000 kronor.
- Anslaget 12:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken ska minskas med 25 miljoner kronor.
- Anslaget 13:1 Stöd till idrotten ska minskas med 20 miljoner kronor. Riksdagen beslutade i december 2018 att anvisa 20 miljoner kronor mer

till anslaget i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen för 2019 för en satsning på träning för äldre (bet. 2018/19:KrU1, rskr. 2018/19:97). Regeringen gör bedömningen att satsningen är alltför kortsiktig för att få önskvärd effekt.

- Anslaget 14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen ska minskas med 8 miljoner kronor.

Motionerna

I partimotion 2018/19:3097 föreslår Ulf Kristersson m.fl. (M, KD) yrkande 1 i denna del att anslaget 1:3 Skapande skola ska ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, att anslaget 8:1 Centrala Museer: Myndigheter ska minskas med 47 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag och att anslaget 13:1 Stöd till idrotten ska ökas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

I partimotion 2018/19:3085 yrkar Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 8 i denna del att anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete ska minskas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag och att anslaget 8:1 Centrala Museer: Myndigheter ska minskas med 47 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

I partimotion 2018/19:3094 yrkar Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 1 i denna del att anslaget 1:3 Skapande skola ska ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, att anslaget 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter ska ökas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag och att anslaget 13:1 Stöd till idrotten ska ökas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändrade ramar för utgiftsområde 17. Utskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka proposition Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99) i berörda delar och avstyrka motionerna i motsvarande delar.

Stockholm den 16 maj 2019

På kulturutskottets vägnar

Christer Nylander

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christer Nylander (L), Vasiliki Tsouplaki (V), Lotta Finstorp (M), Lawen Redar (S), Hans Hoff (S), Annicka Engblom (M), Aron Emilsson (SD), Lars Mejern Larsson (S), Per Lodenius (C), Ann-Britt Åsebol (M), Angelika Bengtsson (SD), Anna Wallentheim (S), Roland Utbult (KD), Åsa Karlsson (S), Jonas Andersson i Linköping (SD), Anna Sibinska (MP) och Viktor Wärnick (M).

Avvikande meningar

1. Vårändringsbudget för 2019 (M, KD)

Lotta Finstorp (M), Annicka Engblom (M), Ann-Britt Åsebol (M), Roland Utbult (KD) och Viktor Wärnick (M) anför:

Den budget som Moderaterna och Kristdemokraterna presenterade i november 2018 tog sikte på att ta tag i Sveriges problem, även om höstens regeringsbildning drog ut på tiden. Samhällsproblemen tog inte paus för att Sverige saknade regering. Den budget som riksdagen röstade igenom i december 2018 stärkte svensk ekonomis långsiktiga förmåga till tillväxt och jobbskapande. Den stärkte trygghet och välfärd genom reformer och stora resurstillskott till polis, försvar, vård och äldreomsorg.

Vi anser därför att regeringens besparing på Skapande skola bör återställas, att statliga museer i fortsättningen bör avgiftsbeläggas och att regeringens besparing på aktiviteter för äldre bör återställas.

Finansutskottet bör därför tillstyrka motion 2018/19:3097 (M, KD) yrkande 1 i denna del och avstyrka regeringens proposition 2018/19:99 i motsvarande del. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

2. Vårändringsbudget för 2019 (SD)

Aron Emilsson (SD), Angelika Bengtsson (SD) och Jonas Andersson i Linköping (SD) anför:

Sverigedemokraterna har en stark och ambitiös budget för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Sverigedemokraterna vill värna, vårda och visa svensk kultur. För oss är det såväl de sköna konsterna som de sociala koderna. Vårt land behöver samlas kring gemensamma normer och värderingar för att hålla ihop. Särskilt viktigt är det i ett samhälle med en solidariskt finansierad välfärdsmodell, eftersom den solidaritet som håller upp systemet i sin tur baseras på en gemensam identitet och en stark känsla av gemenskap. Vår vision är att den svenska kulturen ska erkännas och blomstra.

Den kommunala musik- och kulturskolan är främst en nationell angelägenhet; dock kan det finnas behov för staten att stötta kommuner som inte har resurser att erbjuda musik- och kulturskola. Regeringens förslag är dessvärre missriktat. Därför bör en utredning tillsättas för att se över vilka statliga bidrag som långsiktigt behövs och hur den bidragsfördelningen ska se ut och administreras. Det finns goda skäl för statliga stöd till den kommunala musik- och kulturskolan där de behövs som mest och gör störst nytta. Det man

kan konstatera av regeringens generella bidrag är att stödet är lovvärt i sig och kan få positiva effekter. Ska bidraget ges förutsättningar att få positiva effekter måste det enligt oss preciseras och riktas rätt. Det bör exempelvis i första hand inte gå till att sänka avgifter, så som det stundtals uttryckts. Avgifterna är inte ett generellt problem för tillgängligheten. Ett statligt bidrag bör öronmärkas och riktas mot att komma till rätta med eftersatta områden genom punktinsatser, jämte att möjligen etablera ett basutbud i de kommuner som helt saknar kultur- och musikskola. Vissa kultur- och musikskolor saknar helt ändamålsenliga lokaler, andra har mycket bristfälliga lokaler, medan vissa har svårigheter med instrumentköp och instrumentförråd, utveckling och arbetsmiljö. Det ter sig således viktigare att rikta insatser mot behov enligt ovan än att behålla ett generellt stöd som av många betraktas som diffust. Därför säger vi nej till de ökningarna som regeringen föreslår av anslaget 1:2.

Vad gäller anslaget 8:1 har fri-entré-reformen sedan införandet varit storstadscentrerad och främst gynnat storstadsbor eftersom det är i storstäderna de statliga museerna huvudsakligen huserar. Därför har Sverigedemokraterna sedan införandet av fri-entré-reformen omfördelat medlen för detta till en annan satsning som vi kallar Öppna museer, en fond som museer över hela landet kan äska medel ur för de behov de ser för just det enskilda museet. Museernas behov runt om i landet är stora, och att öronmärka medel till fri entré på några få museer är inte det effektivaste sättet att tillgodose dessa behov.

Finansutskottet bör därför tillstyrka motion 2018/19:3085 (SD) yrkande 8 i denna del och avstyrka regeringens proposition 2018/19:99 i motsvarande del. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Vårändringsbudget för 2019 (V)

Vasiliki Tsouplaki (V) anför:

När Vänsterpartiet är i renodlad opposition brukar vi inte motionera på ändringsbudgetarna, detta eftersom vi inte kan ta ansvar för delar i en helhet som vi inte påverkat eller som är vår politik. Vårändringsbudget för 2019 skiljer sig emellertid från en vanlig ändringsbudget. I och med att Moderaternas och Kristdemokraternas budgetreservation vann bifall i riksdagen har regeringen valt att lägga fram en bredare ändringsbudget. Detta är bakgrunden till varför vi väljer att motionera på denna ändringsbudget.

Vänsterpartiet avvisar regeringens besparingar på anslagen Skapande skola, Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter och Stöd till idrotten.

Finansutskottet bör därför tillstyrka motion 2018/19:3094 (V) yrkande 1 i denna del och avstyrka regeringens proposition 2018/19:99 i motsvarande del. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.